

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Bydgoszcz, dnia 17 czerwca 2016 r.

Poz. 2018

UCHWAŁA Nr XV/143/16 RADY GMINY BOBROWO

z dnia 24 maja 2016 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki na Zabytkami dla Gminy Bobrowo

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 446), art. 87 ust.3 i 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2014 r. poz. 1446, z 2015 r. poz. 397, 774, 1505) po uzyskaniu opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Gminy Bobrowo” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bobrowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Przewodniczący
Rady Gminy
Miroslaw Sobiech

**GMINNY PROGRAM OPIEKI
NAD ZABYTKAMI
DLA GMINY BOBROWO
NA LATA 2015-2018**

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.
2. Podstawa prawna opracowania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami.
3. Uwarunkowania prawne Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami.
4. Związek Programu Opieki nad Zabytkami z dokumentami programowymi:
 - 4.1. Relacje krajowe.
 - 4.2. Relacje regionalne.
 - 4.3. Relacje miejscowe.
5. Zasoby dziedzictwa kulturowego Gminy Bobrowo:
 - 5.1. Rys historyczny Gminy Bobrowo.
 - 5.2. Zabytki Gminy Bobrowo wpisane do rejestru zabytków.
 - 5.3. Zabytki Gminy Bobrowo objęte gminną ewidencją zabytków.
 - 5.4. Wykaz zasobów archeologicznego środowiska kulturowego w Gminie Bobrowo.
6. Ocena efektów realizacji programu 2010-2014.
7. Diagnoza stanu obiektów zabytkowych w Gminie Bobrowo:
 - 7.1. Analiza szans i zagrożeń.
 - 7.2. Założenia programowe.
8. Instrumentarium realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami.
9. Zakres sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami.
10. Źródła finansowania programu opieki nad zabytkami:
 - 10.1 Programy regionalne i krajowe wspierające konserwację zabytków.
11. Realizacja i finansowanie przez gminę zadań z zakresu ochrony zabytków.
12. Załączniki do gminnego programu opieki nad zabytkami:
 - zestawienie ilościowe stanowisk archeologicznych w sołectwach wg obszarów
 - uchwała Nr XV/81/08 Rady Gminy Bobrowo z 25 lutego 2008 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.

1. WSTĘP

Na krajobraz kulturowy składają się zarówno elementy przyrodnicze, jak i wytwory i osiągnięcia cywilizacyjne człowieka (dziedzictwo kulturowe). Są to pojedyncze obiekty i zespoły budowli, dzieła sztuki, elementy zagospodarowania przestrzeni, krajobraz wiejski, obszary kształtujące świadomość i tożsamość regionalną mieszkańców, jak również zjawiska kultury niematerialnej.

W działalności samorządów lokalnych, podobnie jak w polityce państwa, istotne jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego oraz powiązanie ochrony zabytków z ochroną środowiska naturalnego. Sprawny i skuteczny system ochrony i opieki nad zabytkami powinien odbywać się przy udziale samorządów, właścicieli i użytkowników zabytków oraz mieszkańców i wspólnot lokalnych. Przyczynia się on do rozwoju społeczno- gospodarczego gminy i wpływa na jej wizerunek. Zachowane w dobrym stanie zabytki, zrewaloryzowane układy przestrzenne, utrzymane w dobrym stanie miejsca pamięci narodowej, czyste środowisko naturalne stają się jednym z kluczowych elementów poprawy życia mieszkańców danej społeczności.

Opracowanie gminnego programu opieki nad zabytkami służy określeniu warunków prawnych, zasobów zabytkowych gminy, stanu zachowania i zagospodarowania oraz wskazanie wartości jakie niosą. Ponadto powinien zawierać szeroki wachlarz działań pozwalających na prowadzenie właściwej polityki gminnej w tym zakresie zgodnie z najwyższymi standardami konserwatorskimi.

2. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI

Obowiązek sporządzenia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami nakładają na Gminę przepisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2014, poz. 1446 z późn. zm.). Zgodnie z art. 87 ust. 1 w/w ustawy, Wójt sporządza na okres 4 lat Gminny Program Opieki nad Zabytkami. Program ten podlega uchwaleniu przez Radę Gminy, po uzyskaniu opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Po zatwierdzeniu dokument ogłaszany jest w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Z realizacji programu Wójt Gminy sporządza, co dwa lata sprawozdanie, które przedstawia Radzie Gminy.

Główne cele Gminnego Programu Opieki na Zabytkami określa art. 87 ust. 2 w/w ustawy tj.:

- 1) włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;
- 2) uwzględnienie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
- 3) zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- 4) wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- 5) podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych, edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych oraz opieka nad zabytkami;
- 6) określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków.

3. UWARUNKOWANIA PRAWNE OCHRONY I OPIEKI NAD ZABYTKAMI W POLSCE.

Deklarację ochrony dziedzictwa narodowego oraz stworzenie warunków upowszechniania i równego dostępu do dóbr kultury, będącej źródłem tożsamości narodu polskiego zawiera art. 5 i art. 6 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. Nr 78, z późn. zm.) Zgodnie z zapisami art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2015 poz.1515 z późn. zm.) art. 7 ust. 1 pkt 9, Gmina realizuje zadania własne mające na celu zaspakajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, obejmujących m.in. sprawy kultury w tym, bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Głównym aktem prawnym regulującym przedmiot, zakres i formy ochrony i opieki nad zabytkami jest ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r zabytkami (Dz.U. z 2014, poz. 1446 z późn. zm.). Zgodnie z art. 3 pkt 1 zabytkiem jest nieruchomości lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

Ochronie i opiece, bez względu na stan zachowania podlegają:

- 1) zabytki nieruchome będące w szczególności:
 - a) krajobrazami kulturowymi,
 - b) układami urbanistycznymi, uralistycznymi i zespołami budowlanymi
 - c) dziełami architektury i budownictwa,

- d) dziełami budownictwa obronnego,
 - e) obiektami techniki, a zwłaszcza kopalniami, hutami, elektrowniami i innymi zakładami przemysłowymi,
 - f) cmentarzami,
 - g) parkami, ogrodami i innymi formami zaprojektowanej zieleni,
 - h) miejscami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji;
- 2) zabytki ruchome będące w szczególności:
- a) dziełami sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej,
 - b) kolekcjami stanowiącymi zbiory przedmiotów zgromadzonych i uporządkowanych według koncepcji osób, które tworzyły te kolekcje,
 - c) numizmatami oraz pamiątkami historycznymi, a zwłaszcza militariami, sztandarami, pieczęciami, odznakami, medalami i orderami,
 - d) wytworami techniki, a zwłaszcza urządzeniami, środkami transportu maszynami i narzędziami świadczącymi o kulturze materialnej, charakterystycznymi dla dawnych i nowych form gospodarki, dokumentującymi poziom nauki i rozwoju cywilizacyjnego,
 - e) materiałami bibliotecznymi, o których mowa w art.5 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz.U. Nr 85, poz. 539 z późn. zm.),
 - f) instrumentami muzycznymi,
 - g) wytworami sztuki ludowej i rękodzieła oraz innymi obiektami etnograficznymi,
 - h) przedmiotami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji;
- 3) zabytki archeologiczne będące w szczególności:
- 1) pozostałościami terenowymi pradziejowego historycznego osadnictwa,
 - 2) cmentarzyskami,
 - 3) kurhanami, relikami działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.

Formami ochrony zabytków są:

- 1) wpis do rejestru zabytków,
- 2) uznanie za pomnik historii,
- 3) utworzenie parku kulturowego,
- 4) ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Ochrona zabytków polega w szczególności na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu:

- 1) zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie;
- 2) zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków;
- 3) udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków;
- 4) przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę;
- 5) kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków;
- 6) uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.

Opieka nad zabytkiem sprawowana przez jego właściciela lub posiadacza polega w szczególności, na zapewnieniu warunków:

- 1) naukowego badania i dokumentowania zabytku;
- 2) prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku;
- 3) zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie;
- 4) korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości;
- 5) popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii kultury

Ustawa nakłada na Gminę szereg praw i obowiązków w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, są to m.in.:

- 1) prawo utworzenia przez Radę Gminy (po uprzednim zasięgnięciu opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków) parku kulturowego w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej (art.16);

- 2) uwzględnianie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami przy sporządzaniu i aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju gminy (art.18);
- 3) obowiązek prowadzenia przez Wójta gminnej ewidencji zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków z terenu gminy, objętych wojewódzką ewidencją zabytków (art.22 ust.4);
- 4) sprawowanie opieki nad zabytkami, w tym finansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku, do którego jednostka samorządu terytorialnego posiada tytuł prawny wykonywane w ramach zadań własnych (art.71);
- 5) prawo ubiegania się przez Gminę dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane wykonywane przy zabytku będącego własnością tej jednostki (art. 73);
- 6) prawo udzielania przez Radę Gminy, dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (art.81);
- 7) sporządzanie przez Wójta i przyjmowanie przez Radę Gminy na okres 4 lat gminnego programu opieki nad zabytkami, z którego co dwa lata Wójt przedstawia sprawozdanie Radzie Gminy (art.87).

4. ZWIĄZEK PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI Z DOKUMENTAMI PROGRAMOWYMI

4.1 Relacje krajowe

Podstawowymi dokumentami strategicznymi na szczeblu krajowym dotyczącymi ochrony dziedzictwa kulturowego są:

- 1) Krajowy Program Ochrony Zabytków i Opieki nad Zabytkami na lata 2014-2017;
- 2) Narodowa Strategia Rozwoju Kultury na lata 2004-2013;
- 3) Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004-2020;
- 4) Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030;
- 5) Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020.

4.1.2 Krajowy Program Ochrony Zabytków i Opieki nad Zabytkami

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, najważniejszym dokumentem określającym politykę państwa polskiego w sferze ochrony i opieki nad dziedzictwem kulturowym jest Krajowy Program Opieki nad Zabytkami.

Dnia 24 czerwca 2014 roku uchwałą nr 125/2014 Rady Ministrów ustanowiono „Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami” stanowiący program rozwoju w rozumieniu art. 15 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 84 i 85 ust.1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, Krajowy Program stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego. Natomiast na podstawie art. 90 ust. 2 pkt 1 niniejszej ustawy obowiązek sporządzenia Krajowego Programu Ochrony Zabytków i Opieki nad Zabytkami spoczywa na Ministrze Kultury i Dziedzictwa Narodowego, przez Generalnego Konserwatora Zabytków.

Celem Krajowego Programu jest stworzenie warunków niezbędnych do sprawowania ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Powinny zostać w nim określone cele i kierunki działań oraz zadania w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, warunki i sposoby finansowania planowanych działań oraz harmonogram ich realizacji. Zadaniem głównym polityki państwa w dziedzinie ochrony zabytków jest stworzenie procedur, które dostosowałyby tę sferę do warunków gospodarki rynkowej.

W uchwalonym w dniu 24 czerwca 2014 r. Krajowym Programie Ochrony Zabytków i Opieki nad Zabytkami na lata 2014-2017 określono cele i kierunki działań w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami dla organów i jednostek administracji publicznej.

4.1.3 Narodowa Strategia Rozwoju Kultury

Narodowa Strategia Rozwoju Kultury na lata 2004-2013 przyjęta została przez Radę Ministrów 21 września 2004r., natomiast w 2005 roku przyjęto Narodową Strategię Rozwoju Kultury na lata 2004-2020 stanowiącą dokument uzupełniający i wydłużający okres ważności pierwszego opracowania.

Narodowa Strategia Rozwoju Kultury powstała jako dokument tworzący ramy dla nowoczesnego gospodarowania dziedzictwem kulturowym Polski przy jego maksymalnym zachowaniu, jak również wykorzystaniu w podstawowym celu, jakim jest działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju kulturowego regionów Polski. W ramach realizacji spójnych działań w poszczególnych regionach Polski zostały wyodrębnione główne zadania i priorytety w dziedzinie kultury. Ochrona dziedzictwa kulturowego a w szczególności ochrona i rewaloryzacja zabytków zostały wyodrębnione, jako jeden z pięciu obszarów strategicznych.

4.1.4 Narodowy Program Kultury „Ochrona Zabytków Dziedzictwa Kulturowego”

Instrumentami wdrażania Narodowej Strategii Rozwoju Kultury są narodowe programy kultury. Jednym z kilku programów poświęconym działaniom podejmowanym w sferze materialnej spuścizny kulturowej Polski jest „Narodowy Program Kultury „Ochrona Zabytków i Dziedzictwa Kulturowego”. Główną przesłanką do sformułowania Narodowego Programu Kultury „Ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego” jest uznanie zasobów dziedzictwa za podstawę rozwoju kultury i upowszechniania kultury, a także za potencjał regionów, służący wzrostowi konkurencyjności regionów dla turystów, inwestorów i mieszkańców.

4.1.5 Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Koncepcja Przestrzenna Zagospodarowania Kraju 2030 przyjęta Uchwałą nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. stanowi najważniejszy dokument strategiczny dotyczący ładu przestrzennego Polski. Celem strategicznym dokumentu jest efektywne wykorzystanie przestrzeni i jej zróżnicowanych potencjałów rozwojowych do osiągnięcia: konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia i większej sprawności państwa oraz spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej w długim okresie czasu.

4.1.6 Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020

Strategię Rozwoju Kapitału Społecznego 2020 przyjęto Uchwałą Nr 61 Rady Ministrów z dnia 26 marca 2013 roku.

Wśród przyjętych celów na uwagę zasługują przede wszystkim: kształtowanie postaw sprzyjających kooperacji, kreatywności oraz komunikacji.

4.2 Relacje regionalne

W trakcie opracowywania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Bobrowo na lata 2015-2018 obowiązującymi dokumentami na poziomie województwa, podejmującymi tematykę ochrony i opieki oraz promocji dziedzictwa kulturowego są:

4.2.1 Program Opieki nad Zabytkami województwa Kujawsko-Pomorskiego 2013-2016r.

Stanowi najważniejszy dokument określający cele i kierunki działania w zakresie zachowania dziedzictwa kulturowego na obszarze województwa. Program został przyjęty uchwałą Nr XXXIV/601/13 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dniu 20 maja 2013 r.

W celu szczegółowego zapoznania się z zakresem działań należy odnieść się do Programu Opieki nad Zabytkami dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2013-2016 opublikowanego na stronie internetowej www.kujawsko-pomorskie.pl.

4.2.2 Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2020

Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2007-2020 przyjęta została w dniu 12 grudnia 2005 roku uchwałą Nr XLI/586/05 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Problematyka ochrony dziedzictwa i krajobrazu kulturowego oraz opieki nad zabytkami w województwie kujawsko-pomorskim została ujęta w niniejszym dokumencie, jako jedno z podstawowych kierunków działań w zakresie promocji dziedzictwa kulturowego.

4.2.3 Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2014-2020

Program jest podstawowym instrumentem realizacji celów Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+. Strategia Programu jest w pełni spójna z celami krajowymi wskazanymi w Strategii Rozwoju Kraju do 2020 roku i jednocześnie zachowuje synergię z celami Strategii Europa 2020. Program zawiera streszczenie analizy społeczno gospodarczej regionu wraz z wynikającymi z niej głównymi wyzwaniem i wyzwaniami rozwojowymi dla województwa, opis priorytetów wraz z uzasadnieniem, syntetyczny opis wdrażania, a także szacunkowy plan finansowy.

4.2.4 Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego będący najważniejszym dokumentem planistycznym województwa został przyjęty uchwałą Nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dniu 26 czerwca 2003 r.

Celem głównym zagospodarowania przestrzennego województwa jest „zbudowanie struktur funkcjonalno-przestrzennych podnoszących konkurencyjność regionu i jakość życia mieszkańców”. Natomiast głównym kierunkiem działań planistycznych odnoszących się do środowiska przyrodniczego i kulturowego jest ich ochrona i zachowanie w jak najlepszym stanie dla przyszłych pokoleń.

4.2.5 Strategia Rozwoju Turystyki Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Dokument został przyjęty przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego uchwałą Nr XXV/3003/04 w dniu 31 sierpnia 2004 r.

Podstawowym celem Strategii jest podniesienie konkurencyjności i atrakcyjności turystycznej województwa, między innymi przez podjęcie działań dotyczących:

- rozwoju produktu turystycznego województwa, poprzez wzmocnienie funkcji kulturalnej miast oraz wykorzystanie dziedzictwa kulturowego dla zwiększenia ruchu krajoznawczego.
- dbałości o zasoby środowiska kulturowego i przyrodniczego, odzwierciedloną w renowacji zabytków o szczególnym znaczeniu dla turystyki.

4.3. Relacje miejscowe

Strategia Rozwoju Gminy Bobrowo 2011-2020 podjęta w dniu 2 sierpnia 2011 r. uchwałą Rady Gminy Nr VIII/63/11 określa misję, cele i kierunki działania gminy do roku 2020 roku.

Strategia zawiera opis historyczny gminy, zasoby przyrodnicze oraz obszary i obiekty przyrodnicze chronione oraz opisuje walory turystyczne;

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bobrowo zatwierdzonego uchwałą Rady Gminy w Bobrowie Nr VI/44/11 z dnia 29 kwietnia 2011r.

Załącznik Nr.1 do uchwały Rady Gminy Bobrowo zawiera uwarunkowania i diagnozę stanu zagospodarowania przestrzennego. W pkt. 6 określa się uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków dóbr kultury współczesnej.

W pkt.6.1 omawia układ ruralistyczny w pkt.6.2 opisuje stan dziedzictwa kulturowego i zabytków dóbr kultury. W dalszej części zawiera wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków nieruchomości, parków dworskich i pozostałych oraz zawiera wykaz zabytków ujętych w gminnej ewidencji zabytków. Ponadto studium zawiera wykaz stanowisk archeologicznych.

Załącznik Nr 2 do uchwały Rady Gminy Bobrowo określa kierunki zagospodarowania przestrzennego.

4.3.1 Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

W granicach gminy Bobrowo znajdują się:

- zabytki wpisane do rejestru zabytków nieruchomości, zabytki wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków,
- zabytki wpisane do gminnej ewidencji zabytków,
- stanowiska archeologiczne, zlokalizowanych w trakcie badań powierzchniowych w ramach Archeologicznego Zdjęcia Polski.

Należy dążyć do maksymalnej ochrony zachowanych zasobów dziedzictwa kulturowego i tworzenia warunków sprzyjających kreacji nowych wartości w harmonii z otoczeniem kulturowym i przyrodniczym. W szczególności wymagana jest ochrona obiektów i zespołów zabytkowych prawnie chronionych i ich otoczenia przed zmianami mogącymi spowodować degradację ich wartości historycznych, estetycznych i architektonicznych oraz porządkowanie i rehabilitacja istniejących założeń parkowych i cmentarzy. W odniesieniu do krajobrazu kulturowego, parków i cmentarzy ochroną należy objąć kompozycję przestrzenną, elementy małej architektury, zespoły zorganizowanej zieleni utrwalonej w krajobrazie kulturowym w postaci alei przydrożnych, drzewostanu oraz cmentarzy. Zakazuje się realizacji inwestycji mogących wpłynąć negatywnie na krajobraz kulturowy w tym wycinki zabytkowego drzewostanu.

4.3.2. Obiekty wpisane do rejestru zabytków nieruchomości

W granicach administracyjnych gminy Bobrowo znajdują się obiekty nieruchome wpisane do rejestru zabytków. Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków nieruchomości znajduje się w części A studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowo.

Zgodnie z przepisami Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (zabytkami) (Dz.U. z 2014, poz. 1446 z późn. zm.) zabytki znajdujące się w rejestrze zabytków podlegają ochronie.

W odniesieniu do zabytków wpisanych do rejestru w tym zabytków archeologicznych. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wymaga uzyskania pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w przypadku:

- prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych,
- wykonywania robót budowlanych w otoczeniu zabytku,
- prowadzenia badań konserwatorskich,
- prowadzenia badań archeologicznych,
- przemieszczania zabytku nieruchomego,
- dokonywania podziału zabytku nieruchomego,
- zmiany przeznaczenia zabytku lub sposobu korzystania z tego zabytku,
- umieszczania na zabytku urządzeń technicznych, tablic, reklam oraz napisów, z wyłączeniem, tablic informujących, iż dany obiekt jest zabytkowy,
- podejmowania innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku,

- poszukiwania ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych, w tym zabytków archeologicznych, przy użyciu wszelkiego rodzaju urządzeń elektronicznych i technicznych oraz sprzętu do nurkowania.

4.3.3. Obiekty ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków

Na terenie gminy oprócz zabytków wpisanych do rejestru zabytków istnieją obiekty ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków. Wykaz zabytków objętych ewidencją znajduje się w części A studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowo. W/w obiekty zabytkowe są obiektami proponowanymi do objęcia ochroną konserwatorską poprzez zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej. Wszelkie prace związane z zabytkami wpisanymi do wojewódzkiej ewidencji zabytków (również prace związane z gospodarką drzewostanu) należy opiniować z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

4.3.4. Obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków

W odniesieniu do zabytków wpisanych do gminnej ewidencji zabytków ochronie podlega forma architektoniczna obiektu (gabaryty wysokościowe, forma dachu i rodzaj pokrycia, kompozycja i wystrój elewacji, forma stolarki drzwiowej). Należy zatem dążyć do utrzymania tradycyjnej kompozycji architektonicznej obiektu, a w przypadku rozbiórki opracować dokumentację konserwatorską.

4.3.5. Stanowiska archeologiczne

Na terenie gminy Bobrowo znajduje się 484 nieruchomości zabytki archeologiczne w trakcie badań powierzchniowych w ramach Archeologicznego Zdjęcia Polski, które szczegółowo przedstawione zostały w części A studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bobrowo. Spośród nich jedynie 3 stanowiska archeologiczne, eksponowane w terenie, wpisane są do rejestru zabytków województwa kujawsko-pomorskiego.

Stanowiska archeologiczne podlegają ochronie, a wszelkie prace należy poprzedzić badaniami archeologicznymi lub prowadzić pod nadzorem archeologicznym, na które należy uzyskać pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków.

W przypadku odkrycia na terenie gminy w trakcie prac ziemnych nieujawnionych relikwów kultury materialnej teren powinien być udostępniony do inwestorskich badań ratowniczych.

Na powyższe zabytki archeologiczne planuje się wykonać karty gminnej ewidencji zabytków.

4.3.6. Wsie o zachowanym układzie i zabudowie o wartościach kulturowych

Należy opracować studium historyczno-ruralistyczne w celu zapewnienia właściwej integracji przestrzennej nowej zabudowy z istniejącymi elementami zagospodarowania jak zachowany układ, zabudowa o cechach tradycyjnych, zespoły sakralne, obiekty techniki i kultury materialnej tj. młyn, kuźnie, zespoły podworskie i wszelkie obiekty, których zabytkowy charakter jest oczywisty, wraz z elementami naturalnego krajobrazu tworzącymi kompozycję o wartości kulturowej. Miejscowości, w których widoczne są zachowane układy ruralistyczne to: Nieżywiec, Brudzawy, Bobrowo i Kruszyny, które mają charakter wielodrożny oraz Zgniłobłoty, Dąbrówka, Grabowiec, Chojno, Grzybno i Tylice o charakterze ulicowym. Strefy układów ruralistycznych w tych miejscowościach pokrywają się z wyznaczoną na rysunku studium zwartą zabudową. W strefach układów ruralistycznych należy dążyć do zachowania istniejących form architektonicznych, a rozwój nowej zabudowy powinien następować poprzez uzupełnienie i kontynuację istniejących układów. Nowa zabudowa musi harmonizować z istniejącą zabudową pod względem wysokości, geometrii dachu oraz formy elewacji.

4.3.7. Zespoły dworskie i dworsko-parkowe

Zespoły dworskie i dworsko-parkowe podlegają ochronie jako kompleksy zabytkowe i przyrodnicze stanowiące integralnie połączoną całość o dużych walorach krajobrazowych. Wyznacza się strefy założeń dworskich i dworsko-parkowych w miejscowościach: Słozewy, Czekanowo, Wichulec, Chojno, Buczek, Nieżywiec, Grzybno i Kruszyny Szlacheckie. W/w strefy obejmują zarówno tereny działek, na których obiekty zabytkowe się znajdują jak również bezpośrednie otoczenie tych działek. Niedopuszczalne jest lokalizowanie na ich terenie nowych budowli, wprowadzanie infrastruktury technicznej, niwelacje ziemne bądź zmiana warunków środowiskowych (np. melioracje). Wszelkie zmiany sposobu użytkowania, adaptacje i remonty obiektów wchodzących w skład zespołów, ujętych w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków wymagają zaopiniowania wojewódzkiego konserwatora zabytków a prace rewaloryzacyjne mogą być wykonane jedynie w oparciu o specjalistyczną dokumentację akceptowaną przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

W stosunku do założeń parkowych, wpisanych do rejestru zabytków należy uzyskać pozwolenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na prowadzenie prac związanych z zagospodarowaniem terenu, lokalizowaniem elementów małej architektury, nasadzeniem oraz wycinką drzew i krzewów.

W stosunku do terenów założeń dworsko-parkowych niewpisanych do rejestru zabytków w miejscowościach: Bobrowo, Buczek, Chojno, Czekanowo, Grzybno, Kawki (dworski), Kawki (dworcowy), Kruszyny, Kruszyny Szlacheckie, Małki, Pasieki, Wądzyn, Wichulec opiniowaniu nie wymaga wycinka drzew.

4.3.8. Obiekty sakralne

Do obiektów sakralnych o wybitnych wartościach zabytkowych należą kościoły oraz cmentarze wszystkich wyznań. Dla kościołów i cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków ujętych w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków wyznacza się strefy obejmujące bezpośrednie otoczenie w miejscowościach: Nieżywieć, Bobrowo, Brudzawy, Kruszyny, Kawki, Grzybno.

Wszelkie roboty budowlane w granicach stref ww. wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Dla cmentarzy nie wpisanych do rejestru zabytków w miejscowościach Zgniłobłoty, Grabowiec, Małki, Chojno, Wądzyn i Kruszyny Szlacheckie roboty budowlane, wycinki drzew i krzewów w granicach stref nie podlegają opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Obowiązuje zakaz lokalizowania obiektów kubaturowych nie związanych z funkcją, usuwania nagrobków pochodzących sprzed 1945 r. oraz rozbiórki ogrodzeń. Wycinka drzew na terenach cmentarzy ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków i gminnej ewidencji zabytków wymaga uzyskania opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

4.3.9. Strefy ochrony konserwatorskiej oraz ochrony ekspozycji

Strefy ochrony konserwatorskiej zostały wyznaczone w miejscowościach: Bobrowo i Nieżywieć. W granicach strefy ochrony konserwatorskiej obowiązują następujące zasady:

- zachowanie charakterystycznego usytuowania budynków i zieleni,
- zachowanie charakteru, skali i proporcji obiektów,
- kontynuacja występujących historycznie tradycji budowlanych w nowej zabudowie,
- dostosowanie nowej zabudowy do występujących historycznie tradycji budowlanych w zakresie kompozycji przestrzennej, skali i proporcji brył, rozwiązań konstrukcyjnych i materiałowych zabudowy,
- wszelkie remonty winny być wykonywane z zastosowaniem tradycyjnych materiałów (kamień, cegła, drewno, dachówka ceramiczna lub produkty o wyglądzie zbliżonym),
- wszelkie prace i działania w tym podziały geodezyjne wymagają uzgodnienia z właściwym konserwatorem zabytków,
- prace przy drzewostanie wymagają uzgodnienia z właściwym Konserwatorem Zabytków.

Strefy ochrony ekspozycji wprowadzone w miejscowościach Bobrowo, Nieżywieć, Kruszyny, Brudzawy, Kawki i Grzybno stanowią zabezpieczenie właściwego eksponowania budynków zabytkowych. Poprzez zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy ograniczyć gabaryty nowych budynków oraz chronić teren integralnie związany z zabytkowymi budynkami stanowiącymi jego najbliższe otoczenie.

W przypadku stwierdzenia potrzeby ustalenia nowych stref ochrony konserwatorskiej istnieje możliwość wprowadzenia ich w trybie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

5. ZASOBY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO GMINY BOBROWO

5.1 Rys historyczny Gminy Bobrowo

Obszar Gminy był stosunkowo wcześniej zajęty przez człowieka, co dokumentują liczne świadectwa z różnych faz osadniczych (stwierdzono ponad 300 stanowisk archeologicznych tzw. płaskich oraz 3 stanowiska wypukłe, znane jako grodziska. Najwcześniejsze ślady z okresu mezolitu (8000-4500 lat p.n.e.) odkryto w okolicach Nieżywiecia. Najintensywniejszy rozwój osadnictwa notowany był w epoce neolitu (tj. 4500-1800 lat p.n.e.). Koncentrował się głównie w dolinie rzeki Lutryny w okolicach wsi Kruszyny i Wądzyn. Pierwsze osady pojawiły się we wczesnym średniowieczu na przełomie VI-VII wieku. Z tego okresu pochodzą grodziska odkryte we wsiach Bobrowo, Budy Choińskie, Słoszewy.

Terytorium Gminy stanowi część historycznej Ziemi Chełmińskiej. Od roku 1226 ziemie dzisiejszej gminy weszły we władanie Zakonu Krzyżackiego. Świadectwem osiedli założonych w okresie administracji Zakonu Krzyżackiego są budowle kościołów w Bobrowie, Nieżywieciu, Brudzawach i Kruszynach.

W 1479 r. teren Gminy został włączony do dóbr królewskich w granicach starostwa brodnickiego.

W II połowie XVII w. po zniszczeniach spowodowanych wojnami szwedzkimi tereny Gminy kolonizowane były przez osadników z zachodu głównie ludność pochodzenia germańskiego. W następstwie I rozbioru terytorium Gminy znalazło się w granicach zaboru pruskiego. Wiek XIX to okres rozwoju gospodarczego. Zlikwidowano pańszczyznę, powstały duże kapitalistyczne majątki obszarnicze. Przez obszar gminy poprowadzono dwie linie kolejowe: z Brodnicy do Jabłonowa i z Brodnicy do Golubia. Fakt ten miał duży wpływ na dalszy pomyślny rozwój rolnictwa, ułatwiając wywóz i zbyt produktów rolnych.

Od 1896 r. działała Komisja Kolonizacyjna zajmująca się przejmowaniem polskich majątków i ich parcelacją pomiędzy niemieckich osadników. Ziemia Bobrowska już krótko po odzyskaniu przez Polskę niepodległości w 1918 r. przechodziła dalsze burzliwe dzieje.

W sierpniu 1920 r. rozegrała się na tych terenach zwycięska dla Polaków bitwa z wojskami bolszewickimi. Okupacja hitlerowska 1939-1945 przyniosła masową eksterminację ludności polskiej.

5.2. Zabytki Gminy Bobrowo wpisane do rejestru zabytków oraz objęte gminną ewidencją zabytków

Zabytki Gminy Bobrowo wpisane do rejestru zabytków				
L.p.	Miejscowość	Obiekt	Adres	Informacja o wpisie do rejestru zabytków
1.	Bobrowo	Grodzisko wczesnośredniowieczne	AZP 34-50 3/1	12.11.1969 C/95 Wojewódzki Konserwator Zabytków w Bydgoszczy
2.	Chojno	Grodzisko wczesnośredniowieczne	AZP 34-50 23/1	12.11.1969,C/94 Wojewódzki Konserwator Zabytków w Bydgoszczy
3.	Słozewy	Grodzisko późnośredniowieczne	AZP 36-49 1/1	4/02/1988,C/138 Wojewódzki Konserwator Zabytków w Toruniu
4.	Bobrowo	Kościół parafialny rzym.-kat. pod wezwaniem św. Jakuba Apostoła Starszego wraz z urządzeniem wnętrza	Bobrowo 49A	17/10/1929,A/398 Wojewoda Pomorski
5.	Brudzawy	Kościół parafialny rzym.-kat pod wezwaniem św. Andrzeja Apostoła	Brudzawy 91	8/11/1931,A/372, Wojewoda Pomorski
6.	Kruszyny	Kościół parafialny Rzym.-kat. pod wezwaniem św. Mikołaja wraz z urządzeniem wnętrza	Kruszyny 58A	24/10/1929, A/396 Wojewoda Pomorski
7.	Nieżywieć	Kościół parafialny rzym.-kat. pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela wraz z urządzeniem wnętrza	Nieżywieć 27	17/10/1929 A/395 Wojewoda Pomorski
8.	Grzybno	Kościół parafialny Rzym.-kat. pod wezwaniem Najświętszego Serca Pana Jezusa wraz z terenem przykościelnym	Grzybno 59	30.11.2006r. A/1258, Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków
9.	Lisa Młyn	Młyn wodny	Lisa Młyn 3	11/07/1980,A/1510, Wojewódzki Konserwator Zabytków w Toruniu
10.	Nieżywieć	Zespół dworski 1) dwór, 2) budynek gospodarczy. 3) budynek gospodarczy 4) park dworski o pow.1,70	Nieżywieć 120	12/11/1991, A/159/1- 4 Wojewódzki Konserwator Zabytków w Toruniu
11.	Słozewy	Zespół dworsko-parkowy 1) dwór, 2) spichlerz, 3) stajnia 4) kuźnia 5) park o pow. ok. 7,0 ha	Słozewy 1 87-325 Małki	4/02/1988, A/634/1-5 Wojewódzki Konserwator Zabytków w Toruniu

12.	Kawki	Kościół ewangelicki ob. filialny p.w. św. Antoniego Padewskiego murowany z lat 1866-1867 wraz częścią cmentarza	Kawki 93 87-326 Nieżywieć	28.06.2010,A/1565/1-2 Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków
-----	-------	---	------------------------------	---

5.3 Zabytki Gminy Bobrowo ujęte w gminnej ewidencji zabytków

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Lokalizacja	Czas powstania	Własność
1.	BOBROWO	Dom nr 20, ob. budynek mieszkalno-usługowy, murowany	Działka nr 65/5	pocz. XX w.	prywatny
2.	BOBROWO	Mleczarnia nr 28,	Działka nr 257/5	ok. 1900 r.	prywatny
3.	BOBROWO	Dom nr 36, mieszkalny, murowany	Działka nr 110/1	pocz. XX w.	prywatny
4.	BOBROWO	Dom nr 49, mieszkalny, murowany	Działka nr 77/3	pocz. XX w.	prywatny
5.	BOBROWO	Plebania nr 49A, murowana	Działka nr 72/4	pocz. XX w.	Parafia Rzym.Kat.
6.	BRUDZAWY	Szkoła, ob. budynek mieszkalny nr 43, murowany	Działka nr 156/4	pocz. XIX w.	prywatny
7.	BRUDZAWY	Dom mieszkalny nr 67, murowany	Działka nr 65/1	1 poł. XX w.	prywatny
8.	BRUDZAWY	Budynek gospodarczy przy budynku mieszkalnym nr 67,	Działka nr 65/1	1 poł. XX w.	prywatny
9.	BRUDZAWY	Dom nr 68, mieszkalny, murowa-	Działka nr 86/1	pocz. XX w.	prywatny
10.	BRUDZAWY	Dom nr 76, mieszkalny, murowany	Działka nr 13/2	pocz. XX w.	prywatny
11.	BUCZEK	Dwór nr 13, ob. dom mieszkalny, murowany	Działka nr 36/9	XIX/XX w.	ANR
12.	CHOJNO	Szkoła, ob. dom mieszkalny nr 14, murowany	Działka nr 43/3	pocz. XIX w.	prywatny
13.	CHOJNO	Dom nr 16, mieszkalny, murowany	Działka nr 43/3	XIX/XX w.	prywatny
14.	CHOJNO	Dom nr 20, mieszkalny, murowany	Działka nr 26	2 ćw. XX w.	prywatny
15.	CHOJNO	Dwór, ob. dom mieszkalny nr 25, murowany	Działka nr 22/8	2 poł. XIX w.	prywatny
16.	CHOJNO	Dom nr 26, mieszkalny, murowany	Działka nr 21	1 poł. XX w.	prywatny
17.	CHOJNO	Oficyna dworska, ob. dom mieszkalny nr 27, murowany	Działka nr 18/1	2 poł. XIX w.	prywatny
18.	CZEKANOWO	Dwór, ob. dom mieszkalny nieużytkowany	Działka nr 5	XIX w.	prywatny
19.	CZEKANOWO	Budynek celny, ob. dom mieszkalny, murowany	Działka nr 13/3	pocz. XX w.	prywatny
20.	CZEKANOWO	Dom mieszkalny robotników folwarcznych, ob. dom nr 7, mieszkalny	Działka nr 36	k. XIX w.	prywatny Spółdzielnia Mieszewy
21.	CZEKANOWO	Budynek dawnych czworaków dworskich 3	Działka nr 37	ok.1840	prywatny Spółdzielnia Mieszewy

22.	DĄBRÓWKA	Szkoła, ob. dom mieszkalny, murowany i świetlica	Działka nr 43/3 i 43/4	pocz. XX w.	prywatny, Gmina Bobrowo
23.	DĄBRÓWKA	Dom nr 12, mieszkalny, murowany	Działka nr 26/4	1 ćw. XX w.	prywatny
24.	DĄBRÓWKA	Dom nr 15, mieszkalno-gospodarczy, murowany	Działka nr 41	1 ćw. XX w.	prywatny
25.	DĄBRÓWKA	Dom nr 17, mieszkalny, murowany	Działka nr 43/2	1 ćw. XX w.	prywatny
26.	GRABOWIEC	Dom nr 8, mieszkalny, murowany	Działka nr 110	1 ćw. XX w.	prywatny
27.	GRABÓWIEC	Dom nr 10, mieszkalny, murowany	Działka nr 46/4	pocz. XX w.	prywatny
28.	GRABÓWIEC	Szkoła, ob. dom nr 12, mieszkalny, murowany	Działka nr 48/1	pocz. XX w.	prywatny
29.	GRABÓWIEC	Dom nr 19, mieszkalny,	Działka nr 124	1 ćw. XX w.	prywatny
30.	GRABÓWIEC	Dom nr 20/1, mieszkalny, murowany	Działka nr 75	1 poł. XX w.	prywatny
31.	GRZYBNO	Dwór, ob. dom mieszkalny nr 17, murowany	Działka nr 19/7	2 poł. XIX w.	Gmina Bobrowo prywatny
32.	GRZYBNO	Dom nr 27, mieszkalny, murowany	Działka nr 93/6	2 ćw. XX w.	prywatny
33.	GRZYBNO	Dom nr 29, mieszkalny, murowany	Działka nr 95/3	pocz. XX w.	prywatny
34.	KAWKI	Szkoła (przedszkole), ob. dom nr 1, mieszkalny, murowany	Działka nr 168/2	pocz. XX w.	prywatny
35.	KAWKI	Dom nr 2, mieszkalny, murowany	Działka nr 167/2	pocz. XX w.	prywatny
36.	KAWKI	Szkoła, budynek nr 10, murowany	Działka nr 93/3	1906 r.	prywatny
37.	KAWKI	Dom nr 15, mieszkalny, murowany	Działka nr 145/1	2 ćw. XX w., przebudowany	prywatny
38.	KAWKI	Budynek dworca PKP nr 62, murowany	Działka nr 180	1907 r.	PKP SA Oddział w Gdańsku
39.	KAWKI	Budynek mieszkalny PKP nr 62, murowany	Działka nr 180	pocz. XX w.	PKP SA Oddział w Gdańsku
40.	KAWKI	Budynek mieszkalny PKP nr 62, murowany	Działka nr 180	pocz. XX w.	PKP SA Oddział w Gdańsku
41.	KAWKI	Sanitariat PKP, murowany	Działka nr 180	pocz. XX w.	PKP SA Oddział w Gdańsku
42.	KAWKI	Dom nr 84, mieszkalny, murowany	Działka nr 238	2 ćw. XX w.	prywatny
43.	KRUSZYNY	Dom nr 2 a	Działka nr 291/1	pocz. XX w.	prywatny
44.	KRUSZYNY	Szkoła, ob. budynek mieszkalny murowany nr 7	Działka nr 293/8	pocz. XX w.	prywatny Gmina Bobrowo
45.	KRUSZYNY	Poczta, ob. dom nr 9, mieszkalny, murowany	Działka nr 246	pocz. XX w.	prywatny
46.	KRUSZYNY	Mleczarnia, budynek nr 15, murowany	Działka nr 246	pocz. XX w.	prywatny
47.	KRUSZYNY	Chata drewniana kryta	Działka nr 291/1	pocz. XX w.	prywatny

		słomą nr 2a			
48.	KRUSZYNY RUMUNKI	Chata drewniana nr 19	Działka nr 3	Ok.1850 r.	prywatny
49.	KRUSZYNY SZLACHECKIE	Dwór, ob. dom mieszkalny, nr.52 nieużytkowany	Działka nr 100/6	1907 r.	prywatny
50.	MAŁKI	Dworzec PKP, ob. dom nr 49, mieszkalny, murowany	Działka nr 228	pocz. XIX w.	PKP SA Oddział w Gdańsku
51.	MAŁKI	Sanitariat PKP, ob. budynek gospodarczy, murowany	Działka nr 228	pocz. XX w.	PKP SA Oddział w Gdańsku
52.	MAŁKI	Szkoła, ob. budynek mieszkalny nr 29, murowany	Działka nr 204/1	pocz. XIX w.	prywatny
53.	MAŁKI	Mleczarnia, budynek nr 5, murowany ob. bar	Działka nr 198	pocz. XIX w.	prywatny
54.	MAŁKI	Dwór, oficyna, studnia	Działka 161/4	ok.1861r	spółka z o.o.
55.	MAŁKI	Kuźnia	Działka 161/4	ok.1820-30	spółka z o.o.
56.	PASIEKI	Dwór(obecnie magazyn)	Działka 135/58	0k. 1860	skarb państwa
57.	NIEŻYWIĘC	Dom nr 21, mieszkalny, murowany	Działka nr 144/2	1 poł. XX w.	prywatny
58.	NIEŻYWIĘC	Budynek inwentarski nr 21, murowany	Działka nr 144/2	1 poł. XX w.	prywatny
59.	NIEŻYWIĘC	Czworak, ob. dom nr 25, mieszkalny, murowany	Działka nr 342/2	1 ćw. XX w.	prywatny
60.	NIEŻYWIĘC	Szkoła, ob. budynek mieszkalny nr 26a, murowany	Działka nr 149/6	pocz. XX w.	Gmina Bobrowo
61.	NIEŻYWIĘC	Szkoła, budynek nr 26, murowany	Działka nr 149/8	1908 r.	Gmina Bobrowo
62.	NIEŻYWIĘC	Dom nr 30, mieszkalny, murowany	Działka nr 346	1 ćw. XX w.	prywatny
63.	NIEŻYWIĘC	Dom nr 34, mieszkalny, murowany	Działka nr 155	1 ćw. XX w.	prywatny
64.	NIEŻYWIĘC	Dom nr 36, mieszkalny, murowany	Działka nr 156	1 poł. XX w.	prywatny
65.	NIEŻYWIĘC	Dom nr 37, mieszkalny, drewniany, cz.otynkowany	Działka nr 665	2 poł. XIX w.	prywatny
66.	NIEŻYWIĘC	Dom nr 53, mieszkalny, murowany	Działka nr 350/2	2 ćw. XX w.	prywatny
67.	NIEŻYWIĘC	Dom nr 55, mieszkalny, murowany	Działka nr 349/1	1 ćw. XX w.	prywatny
68.	NIEŻYWIĘC	Mleczarnia, ob. dom nr 56, mieszkalny, murowany	Działka nr 279	pocz. XX w., rozbudowany	prywatny
69.	NIEŻYWIĘC	Budynek inwentarski nr 59, murowany	Działka nr 163/9	1 poł. XX w.	prywatny
70.	NIEŻYWIĘC	Dom nr 60, mieszkalny, murowany	Działka nr 360/1	1 ćw. XX w.	prywatny
71.	NIEŻYWIĘC	Młyn elektryczny, budynek nr 62, murowany	Działka nr 275/4	pocz. XX w.	prywatny
72.	NIEŻYWIĘC	Dom nr 70, mieszkalny, murowany	Działka nr 235	1 poł. XX w.	prywatny

73.	NIEŻYWIĘC	Dom nr 83, mieszkalny, murowany	Działka nr 377/4	XIX/XX w.	prywatny
74.	NIEŻYWIĘC	Dom nr 76, mieszkalny, murowany	Działka nr 637	XIX/XX w.	prywatny
75.	SŁOSZEWY	Szkoła, ob. budynek mieszkalny nr 7, murowany	Działka nr 188/1	pocz. XX w.	prywatny
76.	WĄDZYN	Dwór nr 9a	Działka nr.106/4	I ćw. XX w	prywatny
77.	WĄDZYN	Szkoła, ob. budynek mieszkalny nr 7, murowany	Działka nr 143/4	pocz. XIX w.	prywatny
78.	WĄDZYN	Budynek gospodarczy przy szkole nr 7, murowany	Działka nr 143/4	pocz. XX w.	prywatny
79.	WĄDZYN	Dom nr 15, mieszkalny, murowany	Działka nr 52/1	k. XIX w., rozbudowany	prywatny
80.	WICHULEC	Dom nr 11, mieszkalny, murowany	Działka nr 77	pocz. XX w.	prywatny
81.	WICHULEC	Szkoła, ob. budynek mieszkalny nr 14, murowany	Działka nr 74/3	pocz. XIX w.	prywatny Gmina Bobrowo
82.	WICHULEC	Dom nr 16, mieszkalny, murowany, nie zamieszkały	Działka nr 82	1 poł. XX w.	prywatny
83.	WICHULEC	Dwór, ob. dom mieszkalny nr 19, murowany	Działka nr 100/1	XIX w., rozbudowany	prywatny
84.	ZGNIŁOBŁOTY	Dom nr 6, mieszkalny, murowany	Działka nr 217/2	1 ćw. XX w.	prywatny
85.	ZGNIŁOBŁOTY	Dom nr 51, mieszkalny, murowany	Działka nr 53	XIX/XX w.	prywatny
86.	ZGNIŁOBŁOTY	Szkoła, ob. budynek mieszkalny nr 53, murowany	Działka nr 54/5	1900 r.	Gmina Bobrowo
87.	ZGNIŁOBŁOTY	Dom nr 53 A, mieszkalny, murowany	Działka nr 54/5	2 ćw. XX w.	prywatny
88.	ZGNIŁOBŁOTY	Młyn ob. budynek mieszkalny nr 54	Działka nr 57/4	1 poł. XX w.	prywatny
89.	ZGNIŁOBŁOTY	Dom nr 55, mieszkalny murowany.	Działka nr 57/6	I ćw. XX w. rozbudowany	prywatny
90.	BOBROWO	Park podworski o pow. 2,2 ha	Działka nr 258/26	XIX w	Gmina Bobrowo
91.	BUCZEK	Park podworski o pow. 2,00 ha	Działka nr 36/14	XIX w	ANR
92.	CHOJNO	Park dworski o pow.1,60 ha	Działka nr 16	XIX w	Gmina Bobrowo
93.	CZEKANOWO	Park dworski o pow. 1,00 ha	Działka nr 5	XIX w	prywatny
94.	GRZYBNO	Park dworski o pow. 1,25 ha	Działka nr 19/8	XIX w	Gmina Bobrowo
95.	KAWKI	Park dworski o pow.1,00 ha	Działka nr 93/3	XIXw	prywatny
96.	KAWKI	Park dworcowy o pow.0,30 ha	Działka nr 180/1	koniec XIX w	Skarb Państwa PKP w Gdańsku
97.	KRUSZYNY	Park dworski o pow. 4,80 ha	Działka nr 347/21	2 poł. XIX w	prywatny
98.	KRUSZYNY SZL	Park dworski o pow.1.80 ha	Działka nr 100/6	XIX w	prywatny

99.	MAŁKI	Park dworski o pow.2,65 ha	Działka nr 265	XIX w	Gospodarstwo Rolne Słoszewy sp. z o.o.
100.	NIEŻYWIĘĆ	Park dworski wpisany do rejestru zabytków o pow. 1,70 ha	Działka nr 482/5 482/6,482/7, 482/8	koniec XIX w	prywatny
101.	PASIEKI	Park dworski o pow.1,00 ha	Działka nr 135/1	XIX w	prywatny
102.	SŁOSZEWY	Park dworski wpisany do rejestru zabytków o pow.7,00 ha	Działka nr 173/70	XVIII w	Gospodarstwo Rolne Słoszewy sp. z o.o.
103.	WĄDZYN	Park dworski o pow.0,75 ha	Działka nr 106/1	XIX w	Gmina Bydgoszcz, osoba prywatna
104.	WICHULEC	Park dworski o pow.1,20 ha	Działka nr 100/1	XIX w	ANR
105.	BOBROWO	cmentarz ewangelicki – nieczynny	Działka nr 61/2	II poł. XIX w.	Gmina Bobrowo
106.	BOBROWO	cmentarz parafialny katolicki z bramą wejściową oraz pomnikiem ku czci pomordowanych z okresu I wojny światowej,	Działka nr 122	II poł. XIX w.	Parafia Rzymskokatolicka
107.	BOBROWO	cmentarz parafialny przykościelny, kościół, kostnica, kapliczka, mur ogrodzeniowy, brama wjazdowa	Działka nr 111/1	z II połowy XIX w.	Parafia Rzymskokatolicka
108.	BRUDZAWY	Cmentarz ewangelicki nieczynny	Działka nr 163/1	z II poł.XIX w,	Gmina Bobrowo
109.	BRUDZAWY	Cmentarz przykościelny katolicki brama wejściowa	Działka nr 66, 67/5	ok. XIV w.	Parafia Rzymskokatolicka
110.	BUDY	Cmentarz ewangelicki nieczynny	Działka nr 21	1 ćw. XX w.	Gmina Bobrowo
111.	CHOJNO	.Cmentarz ewangelicki nieczynny	Działka nr 16	z II poł. XIX w.	Gmina Bobrowo
112.	GRABÓWIEC	Cmentarz ewangelicki nieczynny	Działka nr 27	z I ćw. XX w,	Gmina Bobrowo
113.	GRZYBNO	Cmentarz komunalny czynny	Działka nr 144	I ćw, XX	Parafia Rzym.-Kat.
114.	KAWKI	Cmentarz przykościelny nieczynny, dawny ewangelicki,	Działka nr 96, 97, 98	z I ćw, XX	Gmina Bobrowo ANR
115.	KRUSZYNY	Cmentarz ewangelicki nieczynny	Działka nr 298	I ćw, XX	Gmina Bobrowo
116.	KRUSZYNY	Cmentarz parafialny katolicki czynny z bramą wejściową	Działka nr 141	czynny II ćw. XX w	Parafia Rzymskokatolicka
117.	KRUSZYNY	Cmentarz przykościelny katolicki czynny, brama wejściowa, mur ogrodzeniowy, tablica pamiątk.	Działka nr 340	ok. XIV w.	Parafia Rzymskokatolicka
118.	KRUSZYNY RUMUNKI	Cmentarz ewangelicki nieczynny	Działka nr 189	z 4 ćw. XIX w.	Parafia Rzymskokatolicka
119.	MAŁKI	Cmentarz ewangelicki nieczynny, grobowiec	Działka nr 166	nieczynny z II poł. XIX w,	Gmina Bobrowo

120.	NIEŻYWIĘĆ	Cmentarz przykościelny katolicki czynny, kościół, kostnica, brama wejściowa, mur ogrodzeniowy.	Działka nr 151/1,152,153/1	z I poł. XVIII w.	Parafia Rzymskokatolicka
121.	WĄDZYN	Cmentarz ewangelicki nieczynny	Działka nr 101	I ćw. XX w.	Gmina Bobrowo
122.	ZGNIŁOBŁOTY	Cmentarz ewangelicki nieczynny	Działka nr 85	z I poł. XIX w.	Skarb Państwa

5.4 Wykaz zasobów archeologicznego środowiska kulturowego w Gminie Bobrowo

5.4.1 Na terenie Gminy Bobrowo zaewidencjonowane są 484 nieruchome zabytki archeologiczne - stanowiska archeologicznych (zestawienie ilościowe stanowisk archeologicznych – załącznik nr 1).

6. OCENA EFEKTÓW REALIZACJI PROGRAMU 2010-2014

Finalizowany w swym zakresie merytorycznym „Program Opieki nad Zabytkami Gminy Bobrowo na lata 2010-2014” jest pierwszym w historii Samorządu Gminnego dokumentem, w którym nakreślone zostały kierunki i cele działań w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami w części przynależnej strukturom samorządowym. Zadaniem gminnego programu opieki nad zabytkami jest *wskazanie* kierunków, które z jednej strony określą zasób kulturowy i jego kondycję, z drugiej zaś nakreślone i przyjęte elementy merytoryczne programu możliwe będą do realizacji w okresie czteroletnim, wynikającym z założeń nakreślonych ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (art.87.1)

W zasobach dziedzictwa kulturowego występującego na terenie gminy z ewidencji ubyły dwie chaty drewniane w m. Tylice jedna uległa spaleni, druga została rozebrana w ramach pozwolenia na rozbiórkę. Pozatym stan ewidencyjny nie uległ zmianom.

Natomiast zdecydowaną poprawę stanu zachowania zaobserwowano w sakralnych obiektach zabytkowych.

Analiza realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami pokazuje, jak celowym było wykonanie tegoż planu. Dokument ten stał się kompendium wiedzy o historii obszaru i zasobie kulturowym, występującym w obrębie granic administracyjnych gminy.

W trakcie realizacji programu na sesjach Rady Gminy składano co 2 lata sprawozdania z realizacji tego programu.

Poniżej przedstawiamy wykaz prac remontowych oraz wielkość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków w latach 2011-2014

1. Kościół p.w. św, Andrzeja w Brudzawach

Rok	Zakres prac
2011	Wymiana pokrycia dachowego wieży z łupka na ceramiczną typu mnich-mniszka Wymiana podłóg z desek, wzmocnienie konstrukcji drewnianych wieży, rozbiórka dachu kościoła, pokrycie papą impregnacja i przycięcie łat, obróbka z blachy i miedzi i założenie rynien dachowych miedzianych i spustowych z polichlorku winylu. Etap I Koszt wymienionych prac to 122 578,52 zł. Na ich sfinansowanie pozyskano środki finansowe z następujących źródeł: - Samorząd województwa kujawsko-pomorskiego kwota 5349,00zł - Samorząd Gminy Bobrowo kwotę 13 909,26zł - Fundusze europejskie -RPO kwotę 69420,00 zł - Wojewódzki. Konserwator Zabytków kwotę 20 000,00zł - Środki własne 13 909,26zł
2012	Wykonanie obróbki z blachy miedzianej, montaż gąsiorów, pokrycie dachu dachówka ceramiczną wykonanie instalacji odgromowej. Etap II Koszt wymienionych prac to 98 303,40 zł. Na ich sfinansowanie pozyskano środki finansowe z następujących źródeł: - Samorząd województwa kujawsko-pomorskiego kwota 2853,57zł - Samorząd Gminy Bobrowo kwotę 15 000,26zł

	- Fundusze europejskie -RPO kwotę 37 096,39 zł - Wojewódzki. Konserwator Zabytków kwotę 15 000zł - Środki własne 28 303,40zł
2013	II etap ołtarz główny prace konserwatorsko-restauratorskie kwota dotacji 87 129,68 zł, całkowity koszt zadania 109.335,75,78 zł

2. Kościół p.w. św, Jakuba Apostoła w Bobrowie

Rok	Zakres prac
2011	Remont organów kościelnych. Koszt wymienionych prac wyniosła kwotę 36 500,00 zł. Na ich sfinansowanie pozyskano środki finansowe z następujących źródeł: - Samorząd Gminy Bobrowo kwota 15 000 zł - Środki własne 21 500,00 zł
2014	1.Prace konserwatorsko-restauratorskie przy barokowym ołtarzu głównym etap II –całkowity koszt realizacji zadania 79 650,23 zł dofinansowanie z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego wyniosła 70 000,00 zł. 2. Prace konserwatorsko-restauratorskie przy barokowym ołtarzu głównym etap III – dofinansowanie z budżetu gminy w wysokości 15.000,00 zł.

3. Kościół p.w. św, Mikołaja w Kruszynach

Rok	Zakres prac
2013	etap II remont dachu kościoła –wartość zadania 288 447,76 kwota dotacji w WUOZ-10000 zł - rozebranie dachu kaplicy i zakrystii, odeskowanie i pokrycie dachówką dotacja z RPO oraz budżetu województwa w kwocie 31.581,36 zł
2014	etap I –konserwacja barokowego ołtarza głównego –całkowity koszt zadania 222 999,27 zł z tego dofinansowanie z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego wyniosła 200 000,00 zł.

4. Kościół pw. św. Jana Chrzciciela w Nieżywieciu i kościół filialny pw. św. Antoniego Padewskiego w Kawkach

Rok	Zakres prac
2013	1. I etap kościół w Nieżywieciu konserwacji ołtarza głównego kwota datacji 79 565,98 zł. 2.Zadanie kościół w Kawkach - całkowity koszt wyniósł 527 732,58 zł. Zrealizowano prace w kościele filialnym p.w. św. Antoniego Padewskiego w Kawkach w zakresie: - naprawy więźby dachowej wraz z wymianą pokrycia dachowego nad nawą główną i prezbiterium. Dofinansowanie z budżetu gminy w wysokości 25.000,00 zł. - zadanie II kościół Kawki –wykonanie odwodnienia i drenażu wokół kościoła - wartość zadania 149,542,64 zł dofinansowanie WUOZ - 10.000 zł.

Wójt Gminy Bobrowo w 2011 roku informował pisemnie właścicieli obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków o obowiązkach wynikających z ustawy o ochronie zabytków.

Gmina realizowała wyznaczone w programie priorytety.

W ramach przyjętego Programu Opieki nad Zabytkami w dziale priorytetu I - rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako element rozwoju społeczno- gospodarczego gminy realizowano:

1) współpracę z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie gminy.

Gmina współpracuje z wieloma organizacjami pozarządowymi jednak największy wkład w zakresie dziedzictwa kulturowego ma Stowarzyszeniem Aktywna Gmina. Stowarzyszenie to kultywuje tradycje regionalne gminy Bobrowo, eksponuje je też przez Izbę Dziedzictwa Kulturowego im. Jana Zumbacha w której zebrane eksponaty przedstawiają zabytki i osoby żyjące przed laty w naszym regionie. Stowarzyszenie organizuje też spotkania z historykami i pracownikami muzeum, których celem jest przypomnienie sławnych historycznych postaci,

W ramach priorytetu II ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego realizowano:

1) na poziomie 6% teren gminy objęty jest wykonanymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

W ramach priorytetu III badanie i dokumentacja dziedzictwa kulturowego oraz promocja łącząca budowaniu tożsamości realizowano:

- 1) w ramach działań edukacyjnych co roku organizowane są Obchody Gminnego Dnia Ochrony Zabytków, na których młodzież szkolna prezentuje zabytki, które zwiedzała na przebytych trasach. W ramach tych spotkań prowadzone są też wykłady o historii Bobrowa i okolic.
- 2) w 2011 roku na zaproszenie Stowarzyszenia Aktywna Gmina gościliśmy studentów i pracowników UMK w Toruniu na ćwiczeniach terenowych w ramach praktyk, które zaowocowały opracowaniem tras wycieczkowych gminy oraz projektów konserwatorskich na ochronę zabytków w kościołach w Bobrowie, Kruszynach i Brudzawach.
- 3) w okresie obowiązywania gminnego programu dostępne były wydawnictwa w postaci folderów promocyjnych wydane przez Urząd Gminy, Parafię pw. św. Jakuba Apostoła w Bobrowie oraz Stowarzyszenie Aktywna Gmina w Bobrowie pt:
 - walory przyrodniczo-krajobrazowe gminy Bobrowo,
 - gmina Bobrowo,
 - zabytki gminy Bobrowo,
 - Izba Dziedzictwa Kulturowego im. płk. Jana Zumbacha,
 - Kościół Parafialny pw. św. Jakuba Apostoła w Bobrowie

Na stronie internetowej urzędu zamieszczony jest materiał promocyjny pt. „Z kart historii naszej gminy” który zawiera opis najważniejszych zabytków wpisanych do rejestru na terenie gminy. W ramach wydanej gazетки promocyjnej w 2013 roku przedstawione były też informacje o historii gminy i najważniejszych zabytkach.

W ramach działań promocyjnych wykonana jest tablica w Bobrowie zawierająca mapę gminy z naniesionymi najważniejszymi zabytkami oraz opisem historycznym.

W ramach działań odnowy cmentarzy ewangelickich prowadzono prace porządkowe na cmentarzach ewangelickich na terenie gminy :

- w roku 2012 odsłonięto i poświęcono pamiątkową tablicę na cmentarzu ewangelickim w Bobrowie założonym w II połowie XIX wieku, to jeden z największych cmentarzy na terenie gminy Bobrowo.
- W 2012 roku prowadzono prace na cmentarzu ewangelickim w Chojnie.

4. W 2013 roku prywatny właściciel wykonał remont dachu na budynku dworu w Słoszewach oraz rozpoczął remont kapitalny części oficyny mieszkalnej.

6. Odnowiono teren cmentarza ewangelickiego w Chojnie i ustawiono obelisk z tablicą upamiętniającą.

7. W 2013 roku wyremontowano obiekt szkoły Podstawowej w Zgniłobłotach, obecnie budynek konferencyjno-wystawowy.

8. W m-cu lutym 2015 r. została wydana książka w nakładzie 1000 szt. pt. „Gmina Bobrowo, historia, zabytki, ludzie. Wartość zadania wynosiła 30 300,00 zł, z tego dofinansowanie Marszałka Województwa wyniosło 15 000,00, środki własne gminy 15 300,00 zł.

Doświadczenia zdobyte podczas realizacji zakończonej edycji programu na lata 2010-2014 posłużyły do zweryfikowania istniejących zabytków w terenie z posiadaną gminną ewidencją.

7. DIAGNOZA STANU OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH W GMINIE BOBROWO

W Gminie Bobrowo w rejestrze zabytków znajduje się 12 obiektów w tym 9 architektury oraz 3 grodziska wczesnośredniowieczne oraz 122 obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków. W zdecydowanej większości w/w obiekty stanowią własność prywatną lub kościelną.

Wśród wymienionych w rozdziale 5 obiektów zabytkowych w najlepszym stanie są obiekty sakralne, które zostały odrestaurowane na zewnątrz w okresie obowiązywania programu w latach 2011-2014 kościoły w Bobrowie, Nieżywieciu, Kruszynach i Brudzawach oraz Kawkach, zespół dworski w Słoszewach. Odnowienia wymagają w kościołach elewacje wewnętrzne. Dotychczasowe prace konserwacyjne wykonywane były ze środków zewnętrznych w ramach programów operacyjnych Marszałka Województwa, środków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, składek zebranych przez parafian oraz w ramach dotacji z budżetu gminy.

Prace przy obiektach znajdujących się w wojewódzkiej ewidencji konserwatorskiej muszą uzyskać opinię Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub uzgodnienia skierowane przez właściwy organ budowlany w myśl aktualnych przepisów prawa budowlanego albo uzgodnione w ramach decyzji o warunkach zabudowy lub celu publicznego.

Obiekty wpisane do ewidencji zabytków w większości stanowią własność prywatną. Są w części wyremontowane i przez to został zmieniony ich pierwotny wygląd. Pozostałe obiekty zachowały pierwotny wygląd lecz część z nich wymaga pilnego remontu.

Przy zabytkowych założeniach zieleni i na cmentarzach prowadzone będą bieżące prace pielęgnacyjne i porządkowe które powinny uzyskać wcześniejszą akceptację Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w przypadku obiektów wpisanych do rejestru zabytków pozwolenia w formie decyzji administracyjnej na prowadzenie określonych we wniosku prac, natomiast w obiektach w ewidencji w formie opinii względnie uzgodnienia.

Wykaz obiektów znajdujących się w ewidencji zabytków został ustalony, ale ich lokalizacja wymaga szczegółowych ustaleń w terenie, co do ich właścicieli.

7.1 Analiza szans i zagrożeń

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - rosnąca rola samorządu poprzez włączenie ochrony zabytków w strefę rozwoju regionalnego, - możliwość finansowania prac konserwatorskich i remontowanych obiektów zabytkowych ze środków finansowych pochodzących z różnych źródeł, - uwzględnienie programu w sporządzaniu programów planów i strategii rozwoju gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> - pogarszający się stan techniczny tkanki zabytkowej spowodowany niewłaściwym użytkowaniem, celowym niszczeniem (w szczególności obiektów i zespołów dworskich zabudowy XIX- wiecznej), - brak środków na skuteczną ochronę i zabezpieczenie zabytków, - niska świadomość właścicieli obiektów o ich zabytkowym charakterze (będących w gminnej ewidencji zabytków).

7.2 Założenia programowe

Celem strategicznym programu jest zachowanie Dziedzictwa Kulturowego oraz zwiększenie zainteresowania turystycznego Gminą Bobrowo.

Cel ten będzie realizowany w ramach 3 priorytetów

Priorytet 1

Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako element rozwoju społeczno- gospodarczego gminy

Priorytet 2

Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego

Priorytet 3

Badanie i dokumentacja dziedzictwa kulturowego oraz promocja służąca budowaniu tożsamości kulturalnej.

W ramach Priorytetu 1

Kierunek działań	Zadania
Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania	<ul style="list-style-type: none"> -podejmowanie starań o uzyskanie środków zewnętrznych na rewaloryzację zabytków będących własnością gminy. - rewaloryzacja zespołów zabytkowej zieleni (w tym gminnych parków, cmentarzy, obszarów nieczynnych cmentarzy), - dofinansowanie prac rewaloracyjnych przy obiektach niebędących własnością gminy na podstawie stosownej uchwały, -prowadzenie systematycznych kontroli stanu utrzymania i sposobu użytkowania obiektów zabytkowych znajdujących się w zasobach gminy.
Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków na potrzeby społeczne turystyczne i edukacyjne	- prowadzenie bieżących prac porządkowych przy zabytkowych zespołach zieleni: parkach, cmentarzach, obszarach nieczynnych cmentarzy, dawnych parkach dworskich znajdujących się w zasobach gminy oraz prywatnych właścicieli
Podejmowanie działań umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z	- współpraca z urzędem pracy w zakresie prowadzenia bieżących prac pielęgnacyjnych porządkowych i zabezpieczających na terenach objętych ochroną,

opieką nad zabytkami	-wspieranie działalności izb pamięci na terenie gminy.
----------------------	--

W ramach Priorytetu 2

Kierunek działań	Zadania
Zintegrowana ochrona dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego	- opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, szczególnie obszarów o dużym nasyceniu obiektami zabytkowymi oraz obszarów wskazanych do ochrony w studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gminy, - konserwatywne egzekwowanie zapisów dotyczących działalności inwestycyjnej na obszarach objętych ochroną określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W ramach Priorytetu 3

Kierunek działań	Zadania
Szeroki dostęp do informacji o dziedzictwie kulturowym gminy	- udostępnienie informacji o zabytkach na stronie internetowej gminy, - pomoc w działaniach mających na celu wpisanie do rejestru, zabytków archeologicznych stanowiących własność gminą - wystąpienie z wnioskiem do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o wpisanie do rejestru zabytków wymagających bezwzględnej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej z ustaleniem właścicieli bądź użytkowników terenu - wykonanie ewidencji geodezyjnej z określeniem granic zabytku wymagającego bezwzględnej ochrony archeologiczno- konserwatorskiej - wykonanie gminnej ewidencji zabytków archeologicznych - zapobieganie przed dewastacją stanowisk archeologicznych w szczególności stanowisk wymagających bezwzględnej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej. - opracowanie mapy zabytków gminy, jako atrakcyjnej graficznie formy promocji ułatwiającej dotarcie do wszystkich elementów dziedzictwa kulturowego.
Edukacja i popularyzacja wiedzy o regionalnym dziedzictwie kulturowym	- organizacja i wspieranie realizacji, wystaw i innych działań edukacyjnych, - wydawanie i wspieranie publikacji (w tym folderów promocyjnych, przewodników), poświęconych problematyce dziedzictwa kulturowego gminy, - wprowadzenie i upowszechnianie tematyki ochrony dziedzictwa kulturowego do systemu edukacji szkolnej poprzez organizowanie imprez (Gminny Dzień Ochrony Zabytków) - oznakowanie zabytków poprzez wykonanie tablic informacyjnych,
Promocja regionalnego dziedzictwa kulturowego służąca kreacji produktów turystyki kulturowej	- opracowanie szlaków turystycznych wykorzystujących walory dziedzictwa kulturowego.

8. INSTRUMENTALIZM REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI

Zakłada się, że zadania określone w Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami będą wykonywane na podstawie poniższych instrumentów:

- 1) instrumentów prawnych wynikających z przepisów ustawowych tj. uchwałach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wykonywanie decyzji administracyjnych;
- 2) instrumentów finansowych tj. korzystanie z programów uwzględniających finansowanie z funduszy unijnych, subwencje, nagrody, dotacje;

- 3) instrumentów koordynacji tj. poprzez realizację projektów i programów dotyczących ochrony dziedzictwa kulturowego zapisanych w wojewódzkich, powiatowych i gminnych strategiach, planach rozwoju lokalnego;
- 4) instrumentów społecznych poprzez działania edukacyjne promocyjne, współdziałanie z organizacjami społecznymi.

9. ZAKRES SPRAWOZDANIA Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI

Z realizacji programu Wójt Gminy będzie sporządzał co dwa lata sprawozdanie, które przedstawiać będzie Radzie Gminy Bobrowo opierając się na poniższych kryteriach.

W ramach priorytetu I rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako element rozwoju społeczno-gospodarczego gminy sprawozdanie będzie zawierać :

- 1) zakres współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie gminy;
- 2) wartość finansową pracy wykonaną w ramach prac konserwatorskich;
- 3) poziom w (%) wydatków z budżetu gminy na ochronę i opiekę nad zabytkami;
- 4) liczbę złożonych wniosków o dofinansowanie renowacji obiektów zabytkowych.

W ramach priorytetu II ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego

- 1) poziom (w %) objęcia terenu gminy wykonanymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego,

W ramach priorytetu III badanie i dokumentacja dziedzictwa kulturowego oraz promocja służąca budowaniu tożsamości sprawozdanie będzie zawierać:

- 1) liczbę zrealizowanych konkursów, wystaw, działań edukacyjnych na terenie gminy;
- 2) liczbę utworzonych szlaków turystycznych;
- 3) liczbę opracowań w postaci folderów promocyjnych.

10. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI

Finansowanie ochrony i opieki nad zabytkami odbywać się będzie z różnych źródeł tj.:

- 1) źródła publiczne: budżet gminy, środki Unii Europejskiej;
- 2) źródła prywatne : osoby fizyczne organizacje pozarządowe, organizacje kościelne.

Finansowanie programu będzie realizowane z wykorzystaniem środków funduszy strukturalnych.

Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. poza określeniem zasad i form ochrony i opieki nad zabytkami porusza także kwestie związane z finansowaniem prac przy zabytkach z udziałem środków państwa.

Dotacje takie przyznawane są przez ministra właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego lub wojewódzkiego konserwatora zabytków właściwego dla terenu, na którym zlokalizowany jest obiekt zabytkowy wpisany do rejestru zabytków. Zaznaczyć przy tym należy niezależność tych źródeł finansowania.

Innym elementem wynikającym z ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami jest zapis pozwalający o ubieganie się o udzielenie dofinansowania w przypadku właścicieli i użytkowników wymienionych w ustawie nie tylko na prace planowane do wykonania przy zabytku w danym roku budżetowym, lecz także na prace, które zostały wykonane w okresie trzech lat poprzedzających rok złożenia przez wnioskodawcę wniosku o udzielenie dotacji (art. 76 ust.1 pkt 2). Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami zawiera także wykaz prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych, które mogą być objęte dotacją (art. 77).

Integralną częścią ustawy, wynikającą z zapisu art. 80 ust. 1, jest rozporządzenie ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określające szczegółowe warunki i tryb udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane wpisane do rejestru zabytków oraz sposób prowadzenia dokumentacji w tym zakresie (Rozp. Min. Kult. z dnia 10 maja 2004. Dz.U. Nr 124, poz. 1303).

10.1 Programy regionalne i krajowe wspierające konserwację zabytków

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.

Instytucja Zarządzająca - Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego poprzez Departament Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego.

1.1.1. Opis zawartej w programie strategii dotyczącej wkładu w realizację unijnej strategii na rzecz inteligentnego zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz do osiągnięcia spójności gospodarczej społecznej i terytorialnej.

Kultura

W województwie kujawsko-pomorskim znajdują się obiekty zabytkowe podlegające ochronie, w szczególności są to obiekty architektury sakralnej, rezydencjonalnej, zamki, zespoły miejskie, zieleń zabytkowa,

infrastruktura wojskowa oraz stanowiska archeologiczne. Natomiast zbiór rejestrowych zabytków ruchomych jest podzielony na następujące kategorie: wyposażenie świątyń, wyposażenie obiektów świeckich (w tym stropy, freski, detal architektoniczny), pomniki oraz nagrobki, zabytki techniki, kolekcje prywatne.

Wyzwania i potrzeby

Zachowanie dziedzictwa materialnego, zachowanie dziedzictwa niematerialnego, kultywowanie tradycji regionalnych, wzrost świadomości społecznej dla ochrony dziedzictwa kulturowego.

11.REALIZACJA I FINANSOWANIE PRZEZ GMINĘ ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY ZABYTKÓW.

Zadania finansowane przez gminę w zakresie zadań opieki i ochrony dziedzictwa kulturowego zawarte są w budżecie gminy i stanowią wydatek od 0,15 do 0,30% .

W 2008 roku Rada Gminy Bobrowo podjęła uchwałę o dofinansowaniu prac konserwatorskich restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.

(wzór uchwały o przyjęciu zasad i trybu udzielenia dotacji zawiera załącznik nr 2).

ZAŁĄCZNIKI do
GMINNEGO PROGRAMU
OPIEKI NAD ZABYTKAMI

Zestawienie ilościowe stanowisk archeologicznych w sołectwach wg. obszarów AZP

Lp.	Sołectwa	Obszary AZP											Ilość stanowisk w sołectwie ogółem	Uwagi
		33-48	33-49	33-50	34-48	34-49	34-50	35-48	35-49	35-50	36-49	36-50		
1.	Bobrowo					18	32*						50	* 1 grodzisko wpisane do rejestru zabytków
2.	Buczek					4			1				2	
3.	Budy									1			1	
4.	Budzawy				18	17							35	
5.	Chojno						2*		1	6			9	* 1 grodzisko wpisane do rejestru zabytków
6.	Czekanowo			7			3						10	
7.	Dąbrówka					24							24	
8.	Drużyny						17						17	
9.	Grabówiec							4	7				11	
10.	Grzybno						14						14	
11.	Kawki								16				16	
12.	Kruszyny		56			286							86	
13.	Kruszyny Rum.					4							4	
14.	Kruszyny Szl.						19						19	
15.	Małki								29				29	
16.	Nieżywięc				17	19		11	7				54	
17.	Tylice					2			1				3	
18.	Wichulec						10						10	
19.	Wymokłe								2		7*	3	12	* 1 grodzisko we wsi Słoszewy, wpisane do rejestru zabytków
20.	Wądzyn		17			33							50	
21.	Zgnilobłoty					28							28	
Ilość stanowisk w gminie ogółem												484	w tym 3 grodziska wpisane do rejestru zabytków.	

Uchwała Nr XV/81/08
Rady Gminy Bobrowo
z 25 lutego 2008r.

w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków

Na podstawie art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162, z 2004r. Nr 96, poz. 959, Nr 238, poz. 2390, z 2006r. Nr 50, poz. 362, Nr 126, poz. 875) oraz art. 174, art. 176 i art. 130 w zw. z art. 189a ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. nr 249 poz. 2104) Rada Gminy uchwała, co następuje:

§ 1. Ustanawia się zasady i tryb udzielania dotacji na prace konserwatorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, sposób jej rozliczania i kontroli wykonania zleconego zadania oraz postępowania z wnioskami o udzielenie dotacji.

§ 2. Z budżetu Gminy Bobrowo mogą być udzielane dotacje celowe na dofinansowanie prac lub robót budowlanych przy zabytku, jeżeli zabytek ten łącznie spełnia następujące kryteria:

- 1) znajduje się na stałe na obszarze Gminy Bobrowo;
- 2) jest dostępny publicznie;
- 3) posiada istotne znaczenie historyczne, artystyczne lub kulturowe;
- 4) jest wpisany do rejestru zabytków.

§ 3. O dotację może się ubiegać każdy podmiot będący właścicielem lub posiadaczem zabytku, a także podmiot, który do tego zabytku posiada tytuł prawny wynikający z użytkowania wieczystego, ograniczonego prawa rzeczowego, trwałego zarządu albo stosunku zobowiązaniowego z uwzględnieniem zapisu § 2 ust. 1.

§ 4. Dotacja może być udzielona na dofinansowanie nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku, ustalonych na podstawie kosztorysu przedstawionego przez wnioskodawcę.

§ 5.1. Dotacja z budżetu Gminy Bobrowo na wykonanie prac lub robót budowlanych przy jednym i tym samym zabytku może być udzielona w wysokości do 50% ogółu nakładów na te prace lub roboty.

2. W przypadku gdy beneficjent na prace lub roboty budowlane przy zabytku otrzymuje również inne środki publiczne, kwota dotacji przyznanej z budżetu Gminy Bobrowo wraz z kwotami przyznanych na ten cel innych środków publicznych nie może przekraczać 100% nakładów koniecznych na wykonanie tych prac lub robót.

§ 6.1. We wniosku o przyznanie dotacji należy wskazać:

- 1) imię, nazwisko, miejsce zamieszkania wnioskodawcy lub nazwę, adres, siedzibę wnioskodawcy będącego jednostką organizacyjną,
- 2) dane obiektu uwidocznione w rejestrze zabytków,
- 3) dokument potwierdzający tytuł prawny wnioskodawcy do władania zabytkiem,
- 4) decyzję właściwego organu ochrony zabytków zezwalającą na przeprowadzenie prac lub robót budowlanych przy zabytku oraz projekt i pozwolenie na budowę, gdy wniosek dotyczy prac lub robót budowlanych przy zabytku nieruchomym lub program prac, gdy wniosek dotyczy prac przy zabytku ruchomym;
- 4) wnioskowaną kwotę dotacji i proponowany termin jej przekazania;
- 5) zakres prac lub robót budowlanych, które mają być objęte dotacją;
- 6) termin zakończenia prac objętych wnioskiem, harmonogram i kosztorys przewidywanych prac lub robót budowlanych ze wskazaniem źródeł ich finansowania;
- 7) informację o środkach publicznych przyznanych z innych źródeł na te same prace lub roboty budowlane przy zabytku oraz informację o wystąpieniu o takie środki złożonym do innych podmiotów;

8) wykaz prac lub robót budowlanych wykonanych przy danym zabytku w okresie 3 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku z podaniem łącznej wysokości nakładów, w tym wysokości i źródeł dofinansowania otrzymanego ze środków publicznych,

2. Formularz wniosku o udzielenie dotacji stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

3. Jeżeli przeprowadzenie prac, o których mowa w § 4 tego wymagają, należy zastosować przepisy ustawy o zamówieniach publicznych.

§ 7.1. Wnioski o dotację kierowane są do Wójta Gminy w terminie przez niego wyznaczonym, ogłoszonym w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Bobrowie. 2. Wnioski o przyznanie dotacji po ich przekazaniu Radzie Gminy przedstawiane są do zaopiniowania komisji Budżetu i Finansów.

§ 8.1. Dotację przyznaje Rada Gminy Bobrowo w uchwale określającej:

- 1) nazwę podmiotu otrzymującego dotację;
- 2) prace lub roboty budowlane przy obiekcie zabytkowym, na wykonanie których przyznano dotację;
- 3) kwotę dotacji do przekazania w roku budżetowym

2. Z zastrzeżeniem ust. 3, przy ustalaniu wysokości przyznawanych dotacji Rada Gminy uwzględnia kwotę zaplanowaną na ten cel w budżecie Gminy Bobrowo.

§ 9. Uwzględniając § 8 oraz dane z wniosku o dotację Wójt Gminy z beneficjentem zawiera umowę określającą w szczególności:

- 1) opis prac lub robót budowlanych przy zabytku i termin ich wykonania;
- 2) kwotę dotacji i terminy jej przekazywania, które w postanowieniach umowy mogą zostać uzależnione od wyniku każdorazowej kontroli postępu prac lub robót budowlanych i rozliczenia tych wydatków;
- 3) zobowiązanie się beneficjenta do przekazywania informacji o wysokości środków publicznych na prace lub roboty przy zabytku otrzymanych z innych źródeł;
- 4) sposób i termin rozliczania kwot udzielonej dotacji;
- 5) warunki, sposób i termin zwrotu niewykorzystanej dotacji oraz zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem;
- 6) pouczenie o zakresie odpowiedzialności karno-skarbowej beneficjenta i odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych przy wydatkowaniu środków z otrzymanej dotacji;
- 7) pouczenie o tym, że w przypadku wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem - na mocy art. 145 ust. 6 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych - beneficjent traci prawo otrzymania dotacji przez 3 kolejne lata, licząc od dnia stwierdzenia wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem.

§ 10.1. Kontrola, o której mowa w § 9 pkt 2 przeprowadzana jest przez osoby upoważnione przez Wójta Gminy i polega na:

- 1) sprawdzaniu rzeczywistego przebiegu realizacji celów zakładanych w zakresie dotowanego zadania pod kątem zgodności z przepisami prawa i zawartą umową (kontrola formalno-merytoryczna);
 - 2) sprawdzaniu dokumentów związanych z realizacją dotowanego zadania (w szczególności znajdujących się w siedzibie podmiotu oryginałów dokumentów finansowych) pod kątem ich zgodności z przepisami prawa, umową i zasadami rachunkowości (kontrola formalno-rachunkowa).
1. Kontrolę można przeprowadzać do czasu rozliczenia dotacji.

§ 11.1. Przed rozliczeniem całości dotacji dokonywany jest komisyjny odbiór wykonanych prac lub robót budowlanych, którego dokonają osoby upoważnione przez Wójta Gminy.

2. W celu rozliczenia dotacji beneficjent w sposób i w terminach określonych w umowie składa sprawozdania z wykonania prac lub robót budowlanych Wójtowi Gminy

3. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 2 określa:

- 1) całkowity koszt zadania w okresie sprawozdawczym, w tym nakłady pokryte z innych środków publicznych;
- 2) zestawienie rachunków dołączanych do sprawozdania w celu rozliczenia dotacji -ze wskazaniem numeru księgowego, numeru pozycji kosztorysu, daty wystawienia rachunku, nazwy wydatku oraz jego kwoty wraz z określeniem wysokości środków z dotacji finansujących dany rachunek.

4. Formularz sprawozdania z rozliczenia udzielonej dotacji stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

5. Beneficjent, rozliczając dotację, winien na wezwanie Wójta Gminy uzupełnić brakujące dokumenty i udzielić wyczerpujących informacji.

§ 12. W przypadku częściowego lub całkowitego niewykonania dotowanego zadania z przyczyn leżących po stronie beneficjenta lub wykorzystania środków niezgodnie z przeznaczeniem, odpowiednia część przekazanych środków dotacji podlega zwrotowi do budżetu Gminy na zasadach określonych w umowie.

§ 13.1. Wójt Gminy prowadzi dokumentację o udzielonych dotacjach.

2. Dokumentacja, o którym mowa w ust. 1 dla każdej udzielonej dotacji winna zawierać:

- 1) wskazanie zabytku, z uwzględnieniem miejsca jego położenia lub przechowywania;
 - 2) imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres osoby albo nazwę, siedzibę i adres jednostki organizacyjnej, której przyznano dotację;
 - 3) kserokopię uchwały o przyznaniu dotacji wymienionej w § 8;
 - 4) kserokopię umowy o dotację;
 - 5) informacje o wysokości środków przekazanych beneficjentowi z dotacji oraz o jej rozliczeniu,
 - 6) adnotacje o podaniu informacji wynikających z ust. 3 do publicznej wiadomości.
3. Wójt Gminy niezwłocznie ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Bobrowie uchwałę o przyznaniu dotacji, o której mowa w § 8.

§ 14. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy..

§ 15. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko -Pomorskiego.

zał. nr 1 do
uchwały nr XV/81/08
Rad Gminy Bobrowo
z dnia 25 lutego 2008r.

Wniosek o udzielenie dotacji ze środków Gminy Bobrowo na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków

I. Dane podmiotu ubiegającego się o dotację

- 1) pełna nazwa podmiotu:.....
- 2) forma prawna:.....
- 3) data rejestracji/nr właściwego rejestru
- 4) dokładny adres:.....
ul.....
gmina..... powiat.....
województwo.....
- 5) tel..... fax.....
- 6) nazwa banku i numer rachunku:.....
- 7) nazwiska i imiona oraz funkcje osób statutowo upoważnionych do reprezentowania podmiotu w kontaktach zewnętrznych i zawierania umów:

II. Dane zabytku

- 1) nazwa zabytku:.....
- 2) dane o zabytku uwidocznione w rejestrze zabytków (między innymi nr w rejestrze zabytków, data wpisu).....
- 3) tytuł do władania zabytkiem:.....
- 4) uzyskane pozwolenie na przeprowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wydane przez właściwy organ ochrony zabytków (wydane przez, data, nr zezwolenia) uzyskane pozwolenie na przeprowadzenie prac budowlanych przy zabytku: (wydane przez, data, nr zezwolenia)
- 5) uzasadnienie istotnego znaczenia historycznego, artystycznego lub naukowego zabytku)

III. Szczegółowe informacje o pracach lub robotach:

- 1) zakres rzeczowy prac lub robót:.....
- 2) uzasadnienie konieczności przeprowadzenia prac lub robót:

IV. Kalkulacja przewidywanych kosztów realizacji na podstawie kosztorysu

1. Całkowity koszt zadania (w zł):.....
w tym;
- wnioskowana wielkość dotacji (w zł)

- wielkość środków własnych (w zł)

- inne źródła (w zł).....(należy wskazać kwoty finansowania oddzielnie z każdego źródła)

V. Terminy

Wnioskowany termin przekazania dotacji:

Termin rozpoczęcia prac:

Termin zakończenia prac:.....

VI. Wykaz prac lub robót budowlanych wykonanych przy danym zabytku w okresie 3 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku z podaniem łącznej wysokości nakładów, w tym wysokości i źródła otrzymanego dofinansowania ze środków publicznych:

.....
.....
.....

VII. Dodatkowe informacje mogące mieć znaczenie przy ocenie wniosku:

.....
.....
.....

VIII. Wykaz załączników wymaganych przy składaniu wniosku:

- 1) Decyzja o wpisie do rejestru zabytków obiektu, którego dotyczą prace lub roboty
- 2) Dokument potwierdzający tytuł do władania zabytkiem (wypis z rejestru gruntów lub aktualny odpis z księgi wieczystej)

- 3) Decyzja właściwego organu ochrony zabytków zezwalająca na przeprowadzenie prac lub robót
- 4) Projekt i pozwolenie na budowę (zabytki nieruchome)
- 5) Program prac
- 6) Kosztorys

Pieczczęć i podpis wnioskodawcy

.....

zał. nr 2
do uchwały nr XV/81/08
Rady Gminy Bobrowo
z dnia 25 lutego 2008r.

Wójt Gminy Bobrowo

Sprawozdanie z realizacji zadania pod nazwą:

.....

określonego w umowie nr..... z dnia..... r.

1. Koszty:

Nazwa zadania	Całkowity koszt zadania	Dotacja gminy	Inne środki publiczne	Środki własne

2. Zestawienie rachunków:

Numer księgowy	Numer pozycji kosztorysu	Data wystawienia rachunku	Nazwa wydatku	Kwota	Wysokość środków z dotacji finansujących rachunek

....., dnia.....r.

Pieczętka i podpis Beneficjenta

.....